

Dr. Juozas Kriauciunas
31 Sayles Ave.
Putnam Ct 06260

CHARSAS

No. 11

January 1991

Vol. 73

Remembering Blessed George Matulaitis

"May I be used as a dust cloth . . . so long as some tiny corner in your Church is cleaned . . . so long as your House is a little tidier and brighter."

These were the words of Blessed George Matulaitis and it was on these words that he patterned his life.

January 27 is the anniversary of his death and many Lithuanian parishes throughout the world hold a day of celebration and prayer on the occasion of this feast.

Blessed George can also be remembered on July 12, his liturgical feast which is celebrated in Lithuania, or April 23, the feast of St. George, the patron of the Blessed George Matulaitis.

Born in 1871 of peasant Lithuanian parents, he was the youngest of eight children.

At an early age he contracted bone cancer, which was to torment him for life.

Orphaned as a child, he was assisted by a relative who saw to it that young George was able to realize his vocation and enter

the seminary in Poland in 1891. His name was recorded in the Polish form Matulewicz and later he adopted the Lithuanian form Matulaitis.

After two years of study he transferred to Warsaw where he completed theological studies in 1895. He was sent for further studies to the Theological Academy of St. Petersburg, Russia. He earned a doctorate in theology at the University of Friburg, Switzerland.

Ordained on November 20, 1899, he became curate of a small parish in the Diocese of Kielce.

Academic work failed to satisfy Matulaitis and he looked for ways to implement Christian teaching. It was at this time that the Marian Order in Lithuania seemed doomed to extinction with only, the Superior General Vincas Senkus, remaining when the monastery was closed by the Russians.

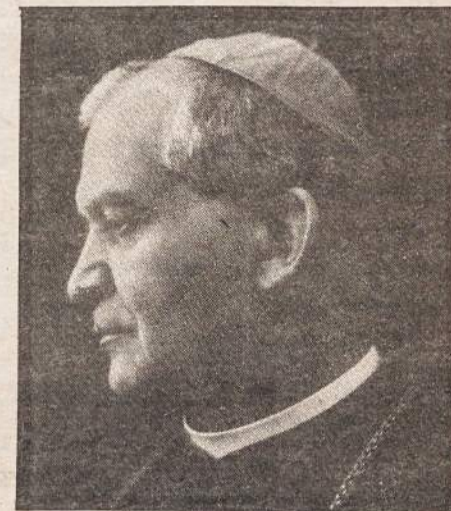
Matulaitis, petitioned the Holy See to be admitted secretly into the order and to make his reli-

gious profession without the required novitiate.

With the permission of Pope Pius X. Matulaitis in 1909 entered the Marian Order now known as the Marian Congregation.

New Marian Constitutions adapted to the needs of the day were drawn up. The white habit of the Marians was abolished. Solemn vows were changed to simple religious vows. All these changes were approved by Pope Pius X September 15, 1900.

Meanwhile, still at the St. Petersburg Academy, Fr. George visited the United States and established a Marian Religious House and novitiate at Bielany, a suburb of Warsaw (Poland). In the Spring of 1918 he re-opened the Marian Monastery at Mariampole (Lithuania) with its own novitiate. In addition to being responsible for the renewal of the Marian Order, he revised Constitutions for several religious communities. In Lithuania he founded the Congregation of Sisters of the Immaculate

BLESSED GEORGE
MATULAITIS
1871-1927

Conception and in Byelorussia the Congregation of Servants of the Blessed Sacrament.

Some very interesting facts about the life of Blessed George Matulaitis are available from the order he founded, Sisters of the Immaculate Conception, Route 21, Putnam, CT 06260, or Marian Helpers Center, Eden Hill, Stockbridge, MA 01263.

Communicate graces and favors received to: Marian Helpers Center, Eden Hill, Stockbridge, MA 01263.

U.S. Senators Call for U.S. Medical and Humanitarian Assistance

The ravages of Soviet blockade, a flagrant breach of international laws, have prompted a series of U.S. Senators' appeals for U.S. Assistance.

On September 28, six U.S. senators (Armstrong, Coats, Dixon, Levin, Moynihan, and Wilson) sent a letter to Sam Nunn, Chairman of the Senate Armed Services Committee, and John W. Warner, ranking member of the Senate Armed Services Committee, urging them to lend strong support for action 1225 of

the Defense Authorization Bill. The Bill, as passed by the Senate, provides for medical and humanitarian assistance to Lithuania.

The letter reveals the disturbing facts that the House of Representatives "has been especially slow to consider the urgent needs of Lithuania, and reports indicate some House members are interested in either dropping the amendment altogether or in diluting it so assistance to Lithuania is entirely at

the Administration's discretion." (This political and moral isolationism is a direct outcome of Washington's pro-Gorbachev "neutrality" in Lithuania's struggle for its independence. Ed).

In a letter dated September 17, Senators Daniel P. Moynihan and William Armstrong urged House Speaker Thomas Foley "to move to the most immediate consideration and passage of Senate-adopted legislation (S. 2757) to authorize ten million in aid to Lithuania." The two sena-

tors were sponsors of this Bill.

Senators Armstrong and Moynihan maintain that "although the blockade of Lithuania appears to have been lifted, supplies only flow on a sporadic basis and the Lithuanians face constant threat they will be discontinued."

According to them, "not only will the bill begin to meet the physical needs of the Lithuanians, it also would send a strong signal of America's support for Lithuania in the ongoing negotiations with the Soviet Union."

Year in Review

1990 proved to be one of the most eventful years of this century.

With the birth of Communism in 1917, we witnessed the "evil empire" spread throughout the world.

We heard the cries of the communist leaders, "We will bury you!" Religion is the opiate of the people," and other violent threats.

Who would believe that in one year --- so much of this would be changed.

Russia has allowed the people to practice the religion of their choice and Cathedrals that were turned into museums were given back to the people.

In Germany, we saw a wall that was the cause of blood and tears come down and with it families reunited and peace to a country so long divided.

Our attention turned to the Baltics where Lithuania, the homeland of many of our members and their families became front page news on March 11, when it declared Independence.

After 50 years of communist rule, the Lithuanians declared themselves free and elected the leader of the Sajudis movement, Vytautas Landsbergis as their president.

A curtain was pulled over the huge hammer-and-sickle communist emblem in the meeting chamber where the elections were held and the Lithuanian flag was hoisted in its place.

Is the promise made by the Mother of God to three little children beginning to come true? "In the end, my Immaculate Heart will triumph. Russia will be converted and an era of

peace will be granted mankind (July 13, 1917)."

With the joys of the year were also some sad moments. The Alliance lost a member of the Board Vice-President Frank Katilus who died January 18, 1990 and a former director Mr. Leonard Mikelonis who died October 14, 1990. Lithuanian author, lecturer, lawyer and diplomat Josephine Dauzvardis died January 29, 1990.

Many dedicated Lithuanians from all over gathered in the nation's capital June 1-2 to demonstrate support for Lithuania's independence on the occasion of Mr. Gorbachev's visit to the U.S. Summit talks with Pres. Bush.

LCA sponsored a bus trip to the Lithuanian Festival in Baltimore, MD; and those attending requested we make this an annual trip.

We had several visitors from Lithuania at the Home Office and your Editor interviewed a very special Lithuanian who came to the Wilkes-Barre area in October. Ann Jillian is Lithuanian and proud and accepted her gift of a Lithuanian umbrella graciously on her rainy day visit.

We look forward to a New Year with deep concern as our boys are stationed in Saudia Arabia while we wait and pray as a deadline draws near for possible war or hoped for peace. I pray this is settled peacefully by the time you read these lines.

May the New Year bring the triumph of the Immaculate Heart of Mary promised July 13, 1917 at Fatima, Portugal.

LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

BOARD OF DIRECTORS

Spiritual Advisor: Rev. Msgr. Frank L. Yashkas — 34 So. Main Street, No. 808, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18701, Home — (717)825-3493.

President: Thomas E. Mack, Esq. — 11 West Union Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702. Home — (717) 472-3880. Office — (717) 823-1131.

Secretary: Charles A. Lisosky — 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702. Home — 717) 822-4855. Offices — (717) 823-8876; 829-2406.

Treasurer: Mrs. Leocadia Donarovich — 37 Eldon Avenue, Lansdowne, Pennsylvania 19050. Home — (215) 626-2409. Office — (215) 645-4100.

Trustees: George F. Sadauckas — 119 South Rebecca Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home — (717) 344-0429.

Mrs. Rosalie Kizis — 134 Church Street, Pittston, Pennsylvania 18640. Home — (717) 654-4271.

Medical Examiner: Joseph A. Stankaitis, M.D. — 6 Owl's Rest, Honeoye Falls, New York 14472. Home — (716) 624-3769. Office — (716) 238-4650.

Directors: Mr. Edwin Sites — 13 Mill Street, Pittston, Pennsylvania 18640. Home — (717)654-0771.

Charles J. Mack — 201 Foxtail Drive, H-2, West Palm Beach Florida 33415-6148. Home — (407) 433-1539.

Jonas A. Vainius — 3 Clare Drive, East Northport, New York 11731. Home — (516) 261-3797. Office — (718) 847-2686.

Executive Director: Charles A. Lisosky — 137 Charles Street, Wilkes-Barre, Pennsylvania 18702. Home — (717) 822-4855.

Garsas Editor, Home Office: Florence Eckert — 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pennsylvania 18701. (717) 823-8876.

Lithuanian Editor: Rev. Cornelius Bucyns, OFM — 341 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Office — (718) 827-1352.

CONSTITUTIONAL COMMITTEES

Benevolent Committee: Mrs. Patricia Mack — Heatherhill, Bear Creek, Pennsylvania 18602. Home — (717) 472-3880.

Mrs. Verna Sadauckas — 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home — (717) 344-0429.

Mrs. Frances Katilus, 1059 Blair Avenue, Scranton, Pennsylvania 18508. (717) 342-3619.

Press and Information: Florence Eckert — 22 Seminary Place, Forty Fort, Pennsylvania. Office — (717) 823-8876, Home — (717) 288-2858.

Stasys Garliauskas — 15300 Buss Rd., Manchester, Michigan 48158. Home — (313) 428-9452.

Joseph Vitenas — 7910 Livingston Road, Oxon Hill, Maryland 20745. Home — (301) 567-5261.

Constitution and By-Laws: Mrs. Anna Stranch — 13 Hilldale Avenue, Plains, Pennsylvania 18705. Home — (717) 823-2081.

Anthony Snipas — 551 Anderson Street, Wilkes-Barre Twp., Pennsylvania 18702. Home — (717) 822-9684.

Judicial Grievances and Appeals: Mrs. Mary Kozerski — 35 Hilldale Avenue, Plains, Pennsylvania 18705. Home — (717) 823-8468.

Thomas M. Mack — 201 Foxtail Drive, West Palm Beach, Florida 33415-6148.

John Kozerski, 35 Hilldale Avenue, Plains, Pennsylvania 18705.

Youth Committee: Mrs. Marlana Anderson — 81 Youngs Road, Mahwah, New Jersey 07430.

Mrs. Verna Sadauckas, 119 S. Rebecca Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home — (717) 344-0429.

Mr. John Pocius — 147 Morris Avenue, Scranton, Pennsylvania 18504. Home — (717) 342-3533.

GARSAS

Publication No. (USPS 214-320)

Published Monthly Except July and August

Published by LITHUANIAN CATHOLIC ALLIANCE

71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703-0032

Telephone 717/823-8876

Second Class Postage Paid at Wilkes-Barre, Pa.

Postmaster: Send Change of Address Notice to: Garsas

71-73 S. Washington St., P.O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. 18703-0032

Subscription \$5.00 per year

LCRA Assists People of Lithuania

Reporting in the "Winter Update" of the Lithuanian Catholic Religious Aid, Executive Director Rev. Casimir Pugevicius outlines some of the work of the past year and looks to the challenge of the months ahead.

"We had a year like no other in our 30 year history," he said, noting that 180 tons of drugs and medical supplies, books and educational resources, vestments and liturgical needs, technical help, clothing and children's items were shipped to Lithuania via nine containers, in addition to the traditional method of support.

"Only with your support could this massive effort be realized," Rev. Pugevicius said. "Only with your continued support can we continue to provide some of the help which is still so desperately needed throughout the ministry of the Church!"

He pointed out that four staff members of LCRA made working visits this past year and were able to see your generosity at work while focusing on continuing needs.

He noted that through the generous offerings of contributors LCRA is able to support the multi-faceted work of CARITAS, such as: medical clinics staffed by Caritas doctors and staff are open in Kaunas and several other cities, where the medication provided by the LCRA Life for Lithuania Program is dispensed free of charge! Volunteers spend hours in hospitals and residential treatment centers comforting the dying, assisting patients, working with visiting priests to prepare those in institutions for Mass and the sacraments, and providing other invaluable help.

Rev. Pugevicius notes that Catholic schools are opening for the first time in fifty years with one in Telsiai, and Catholic grammar schools will be opening in several cities next year.

He points out that these schools will need resource materials such as: globes, maps, art supplies, laboratory and gym equipment, as well as resource materials for teachers and administrators.

Calling for help for the institutionalized Rev. Pugevicius notes that CARITAS provides volunteers to help in orphanages and adult homes where the needs are great. Many of the elderly have no warm clothing and the institutions are dreary places where many of the elderly only sit quietly waiting for death. The volunteers could use materials for occupational therapy. There is a great need for wheelchairs, walkers, bedpans, and adult diapers. Material for sheets is also in very short supply.

The good Reverend noted that when a cry went out through the press for clothing for the children there was an unprecedented response. Three 40 foot containers were filled amounting to 60 tons! However, the "postage bill" to ship this material is \$15,000 and he is praying that with the support of the generous public he will be able to meet this obligation and "plan for future life-saving" efforts.

For further information on LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID or to send a donation write:

LITHUANIAN CATHOLIC RELIGIOUS AID
351 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Vocations

In 1990, 108 young men entered the seminary in Lithuania: 73 in Kaunas and 35 in Telsiai. Both seminaries have 250 seminarians, among them there are 25 Franciscans.

Out of 600 churches that have been opened in Lithuania, 200 are without priests.

In Moscow, there is only one Catholic Church run by a Lithuanian priest, Father Raci-

Excerpts from Secretary of State James Baker's letter to Senator Paul Simon, Congressional Record, October 10, 1990

... In the context of your consideration of the Treaty on the Final Settlement with respect to Germany, I understand that questions have arisen concerning the relationship between German unification and self-determination for Estonia, Latvia, and Lithuania and concerning the steadfastness of our policy of refusing to recognize the forceful incorporation of these states by the Union of Soviet Socialist Republics.

I would like to reaffirm personally what I said in Moscow when I signed this Treaty and what Counselor Zoellick said in his testimony before the Committee on September 28:

"The position of the United States, of course is different (from the Soviet position), and that is no secret between us. The United States does not recognize the incorporation of the Baltic States into the Soviet Union, and in fact, we still fly the Baltic flags in the auditorium of our

State Department. With respect to the question insofar as it pertains to this treaty, this treaty of course deals only with Germany and does not pretend to deal with anything else."

In this connection I also want to call your attention to the following statement by President Bush in his German-American Day Proclamation, made on October 3, the day of German Unity.

"The achievement of German unity will also give hope to others, particularly the Baltic peoples, that a peaceful but determined struggle for national self-determination can succeed even

over seemingly insurmountable obstacles. The United States remains true to its policy of nonrecognition of the annexation of the Baltic States, just as we never wavered in our support for German unity even through the darkest hours of the Cold War."

Gorbachev is Unwilling to Renounce Stalin's Conquests

(The following is taken from President Vytautas Landsbergis' speech at the Paris Round Table Conference on European Problems, October 10, 1990)

... The (Soviet) empire began to collapse when nothing was left.

The great demonic leaders and the compulsory myth of the "bright future" having disappeared, all that remained were

petty liars with angry rocket fists and big pockets full of holes. Nothing but universal faithlessness and deepest human despair.

... It appears that Mikhail Gorbachev is a genius of defeat. His goal is really unusual - - to turn a total defeat into a victory. To preserve, among others, at least a part of the conquests: after retreating from Afghanistan, Hungary, Czechoslovakia, to try to keep at least the Baltic States.

These are Stalin's conquests, and the unwillingness to renounce them indicates that the Stalin era continues. The society which was nurtured and formed by that era has quite recently killed Andrei Sacharov and Father Alexander Meni. Unarmed civilians are being murdered in Tbilisi, Baku, Central Asia. ELTA

unas. Moscovites pay great attention to this church and many of them embrace the Catholic faith daily.

Out of 30 churches in Vilnius, only 12 are open, including the Cathedral. Several others are to be opened after renovations. Four new churches are planned in Vilnius.

(Franciscan Newsletter)

Northeast Fraternal's Christmas Party

The Northeast Fraternal's held their annual Christmas party at the Holiday Inn, Wilkes-Barre, PA., last month.

The invocation was given by Rev. Edward Fundalewicz.

The guest speaker was Mr. Robert Miller, Executive Vice President National Fraternal Congress of America.

Following the festivities, there was a panel discussion on Diskette Filing of Annual

Statements with a demonstration by representatives from Parente & Randolph.

Taking time out from the festivities to pose for the camera are LCA attendees: from right: Edwin Sites, Director; Joanne Karaska, Home Office; Charles Liscosky, Executive Director; Alena Miskinis, Home Office; Florence Eckert, GARSAS Editor, Home Office; and George Sadauckas, Trustee.

Pictured are: Mr. Robert Miller, Executive Vice-President National Fraternal Congress of America, Guest Speaker; Anne Pron, President, Polish National Union of America; and John Dziak, Trustee, PA Slovak Catholic Union.

Holy Name Society Elects Officers

Holy Name Society of St. Casimir's Church, Lynwood section of Hanover Township, recently elected officers for 1991.

Seated from left are Attorney David R. Lipka, immediate past president; Monsignor William J. Pakutka, pastor and moderator;

and Joseph Warakomski, president. Standing are Joseph J. Antisavage, second vice-president; Dan Stadulis, first vice-president; Peter P. Dokas, Sr., chaplain; and Peter P. Petrowski, treasurer. Absent was Leo Vosik, recording secretary.

Lithuania Dedicated to Sacred Heart of Jesus

Vytautas Landsbergis joined Premier Kazimiera Prunskiene and other government members in co-signing a religious document renewing Lithuania's 1934 dedication to the Sacred Heart of Jesus.

A 100,000 strong Eucharistic Procession to the city's Gage of Dawn -- Aisros Vartai -- was followed by a candle lit rally commemorating the start of Soviet Deportation in 1941.

Lithuanian Women's Club Honors Rachel Zelinsky

The Lithuanian Women's Club in Wyoming Valley, PA., honored the club's first president, Rachel Zelinsky, at a dinner at the Wheelman, in Wilkes-Barre.

Organized in 1929, the club received its charter in 1931. Helping in the organization is Rachel Zelinsky, the only living member of the original starting group.

Active in civic affairs, the club recently maintained a cultural heritage booth at this year's Luzerne County Folk Festival and was well-represented at the annual flag-raising at the Luzerne County Courthouse.

The newly elected officers are: President, Nellie Bayoras Romanas; Vice-President, Ann Stranch; Financial Secretary, Dorothy Banas; Treasurer, Ann Yeager; Chaplain, Marian Sabestinas.

On the Lighter Side

We are reminded of a parade held by the combined Holy Name Societies of Boston. After watching the parade for about two hours, a little old Protestant lady turned to a priest standing

nearby and said, "I didn't realize there were so many Catholics in Boston," to which the priest replied, "And these are only the ones that don't curse."

Lithuanians in the News

Bieliauskas Receives National Ethnic Award

Lithuanian-born Dr. Vytautas J. Bieliauskas, Riley Professor at Xavier University, was named one of 90 recipients of the 1990 Ellis Island Medal of Honor. Bieliauskas is also president of the Lithuanian World Community, an organization which represents Lithuanian emigrants in 19 countries.

Sponsored by the National Ethnic Coalition of Organizations (NECO), the award honored distinguished representatives of the multitude of ethnic backgrounds in the United States.

The award recipients were honored December 9 at the Waldorf-Astoria Hotel in New York City.

Bieliauskas was in notable company with fellow recipients such as Cardinal Joseph Bernadin of Chicago, Governor Mario Cuomo, former Secretary of State Alexander Haig, Cincinnati Reds manager Lou Piniella, and singers Paul Simon and Frank Sinatra. Presidents Bush, Reagan, Carter, Ford and Nixon were also honored.

Although officially retired, Bieliauskas continues to teach in Xavier's psychology department. He has been a faculty

member since 1958, and, upon his retirement, was awarded the title Distinguished Professor of Psychology Emeritus.

Award recipients were selected as representatives of diverse ethnic groups. The nominations, which came through 66 of the nation's largest heritage groups, were open to any living American citizen, native or naturalized. Medals of honor were awarded to: those who exemplify the ideal of living a life dedicated to the American ways of life while preserving the values of a particular heritage group; people who have contributed extraordinary service to a particular group enabling the growth and preservation of an ethnic group in the diversity of American life; those who have reinforced bonds between a heritage group and a land of origin, or to those individuals who have contributed distinguished service to humanity in any field, occupation, or profession.

This is only the second time the Medals of Honor have been presented. The first occasion was in 1986 in commemoration of the 100th Anniversary of the Statue of Liberty.

New Members

Sarah Elizabeth Butsavage

The Lithuanian Catholic Alliance is happy to welcome Sarah Elizabeth Butsavage, the daughter of Paul and Laura But-

savage of Lansdale, PA., and the great-niece of Ann Lenkaitis of West Pittston, PA. Sarah Elizabeth was enrolled by her great grandfather, Leo Butsavage of West Pittston, PA., as a member of Lodge 183.

***

Karen Ann Bolsar, of New Castle, DE. Karen is the daughter of Catherine and John Bolsar. The Bolsar family are all members of Lodge 28.

***

Stephen James William Leljedal, New Albany, PA. Stephen

LBA Group Re-Elects Sadauckas President

George F. Sadauckas was re-elected President of the Lithuanian Beneficial Association for the 18th consecutive year. He has been an officer in the association for 38 years.

Sadauckas holds the office of Trustee of the Lithuanian Catholic Alliance, Secretary-treasurer of Lodge 155, Life Member of the Taurus Club, American Legion 920, AmVets 59, Elks123 and Executive Officer Lackawanna Builders Association.

He served as Chairman of the Lackawanna United Way Major Employees Section and is retired from Pennsylvania Gas & Water Company.

Other officers elected were: Bernard Rakauskas, Vice-President; Joseph Stine, Secretary; Charles Gedman Jr., Treasurer; John Lozinger, Recording Secretary; Charles Gedman Sr., and Nicholas Waligunda, Auditors; and Joseph Dukauskas, Steward.

Kizis Commissioned

Michael J. Kizis has been commissioned a second lieutenant through the Air Force ROTC program and earned a bachelor's degree from Pennsylvania State University, University Park.

Michael is the son of Jerome C. Kizis of 134 Church St., Pittston, PA., and the grandson of Rosalie Kizis, Trustee of the Lithuanian Catholic Alliance.

The lieutenant is a graduate of Pittston Area High School, Pittston, PA., and is a member of Lodge 7.

is the son of Robert and Lorraine Leljedal. He will join his sister Kelsey as a member of Lodge 222.

***

Ms. Amy Christine Brink, Nanticoke, PA., Lodge 17.

Mack Sports 'Trachen Anzug'

LCA President Atty. Tom Mack wore his new "trachen anzug" (folklore suit) at the Carriage Stop Inn Christmas Party hosted by proprietor Jerry Bonner.

The suit, worn by Alpiners was purchased by Mack on his recent trip to Bavaria.

Pictured with President Mack is Jerry Bonner.

Gushanas Gets Certification

Maureen Gushanas was recently notified by the American Association of Tissue Banks that she has passed her certification exam and is now a Certified Tissue Bank Specialist.

She is the first female Certified Tissue Bank Specialist in the state of Pennsylvania.

Gushanas has been working at the Pennsylvania Regional Tissue Bank as a Tissue Bank Technician since September, 1989, after receiving her degree in Applied Science as a Surgical Technologist from Luzerne County Community College.

She is the daughter of Mr. and Mrs. George Gushanas and resides in Sugar Notch, PA.

LCA Introduces New, Lower Rates

Our new insurance policies (certificates) are available in the following amounts: \$2000 - \$3000 - \$4000 - \$5000 - \$7500 and \$10,000.

The Lithuanian Catholic Alliance is proud to announce the new low insurance rates which should enable you to sign up every member of your household and all your grandchildren. Let your relatives, friends and neighbors in on the good news.

A savings account is a good investment for your child's education; however, a very important thing to remember is that when you make your monthly deposit in a savings account, you are not receiving that extra protection of coverage you receive with your policy with us. Below are but a few examples. For more information, call or write the Home Office at 71-73 S. Washington street, Wilkes-Barre, PA 18701 (717) 823-8876.

Life Paid Up at 80 (Annual Premium)*

Age	\$2000	\$5000	\$10,000
0	13.38	25.95	46.90
5	14.28	28.20	51.40
15	17.60	36.50	68.00
25	22.48	48.70	92.40
35	30.94	69.85	134.70
50	56.78	134.45	263.90
60	94.58	228.95	452.90
70	193.88	477.20	949.40

Twenty Payment Life (Annual Premium)*

Age	\$2000	\$5000	\$10,000
.0	17.16	35.40	65.80
5	18.48	38.70	72.40
15	23.30	50.75	96.50
25	29.78	66.95	128.90
35	39.96	92.40	179.80
50	65.46	156.15	307.30
60	94.58	228.95	452.90

Twenty Year Endowment (Annual Premium)*

Age	\$2000	\$5000	\$10,000
0	74.22	178.05	351.10
10	74.50	178.75	352.50
20	75.08	180.20	355.40
40	78.86	189.65	374.30
50	85.68	206.70	408.40
60	102.50	248.73	492.50

Single Premium Life (One Payment Only)

Age	\$2000	\$5000	\$10,000
0	106	265	530
5	116	290	580
15	160	400	800
25	220	550	1,100
35	320	800	1,600
45	470	1,175	2,350
60	804	2,010	4,020
70	1,100	2,750	5,500

*All rates quoted are without waiver of premium.

Collegiate Scholarships Available

Over 100,000 COLLEGIATE SCHOLARSHIPS are available each year to male and female high school and junior college student athletes.

Contrary to popular belief, students don't have to be All State to qualify. Much of this money goes unused.

A new publication with forms, sample letters and tables of factual information is available for

student athletes. It takes them step by step through the important process of getting an athletic scholarship and includes college and conference listings.

For details on how to get a collegiate athletic scholarship, send a large self-addressed, stamped envelope to The National Sports Foundation, 612A Willow Drive, P.O. Box 940, Oakhurst, N.J. 07755.

Siberia: World's Largest Parish

According to a Catholic News Service Report out of Rome, 32 year old Father Pavel Bytautas is pastor of what could be termed the largest "parish" in the world.

Volunteering for his first pastoral assignment he was named pastor of the entire

Soviet region of Siberia.

Father Pavas is the only Catholic priest in Siberia and travels by plane, car, and train to visit his parishioners in cities and villages where he often finds only a handful of faithful remaining.

NOTICE

Check your policy (certificate) for the following important points:

1. Has your name been changed or Americanized since the policy was issued?
2. Do we have your correct mailing address?
3. Is the name of the beneficiary correct?
4. Is the policy kept in a safe place and accessible to survivors?

Due to the high cost of printing today, there will be a substantial charge for issuing a duplicate policy if the original is lost.

If you have any questions regarding your policy, write or call the home office at: 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, PA 18701 (717) 823-8876.

Lemon Lush

1 stick margarine	1 cup Cool Whip
1 cup flour	1 cup confectioner's sugar
1/2 cup walnuts	Spread on cooled crust. Mix
Work like pie crust and press	two small boxes Instant Lemon
on bottom of a 13x9 pan. Bake 15	Pudding with three cups of milk.
minutes at 350 degrees, or until	Spread on top of cream cheese
light brown.	mixture and top with balance of
Beat together until smooth:	Cool Whip. (Large container)
1 eight ounce package of cream	You may use your favorite fla-
cheese	vor of instant pudding.

Late Garsas Editor**Zujus's Granddaughters Married**

Diane Roberta Lanning and Melvin Ray Waters, both of Hertford, N.C., were married recently at St. Elizabeth's Catholic Church in Elizabeth City. Father Briant Cullinane officiated.

The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Robert P. Lanning of Hertford.

The groom is the son of the late Mr. and Mrs. Arthur M. Waters of Hertford.

Denise Lanning, sister of the bride, of Hertford, served as maid of honor. Bridesmaid was Jane Mercer of Washington, D.C.

Thomas Wade Stanton, Jr. of Hertford served as best man. Kenneth Earl Waters II, nephew of the groom, was usher.

A reception was held following the ceremony at the Officer's Club on the U.S. Coast Guard Base.

After a wedding trip to Savannah, GA. and Disney World, the couple settled in Hertford.

The bride is a graduate of Frankfort American High

School in Frankfort, Germany, and Western Carolina University in Cullowhee. She is employed as a social worker with Perquimans County Social Services.

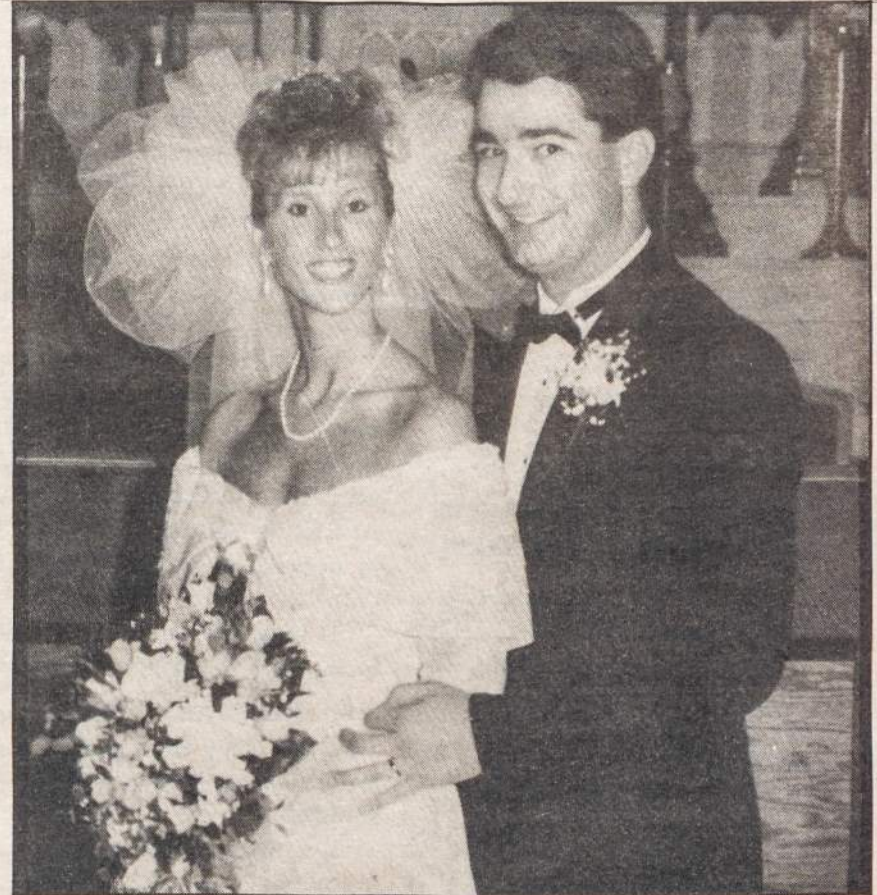
The groom is a graduate of Perquimans County High School and Pitt Community College. He is employed with Hockmeyer Equipment Company in Elizabeth City.

Pig pickin' engagement party was given by Jeannie and Douglas Umphjlett, Betty and Gerald Waters, Rhonda and Kenneth Waters, Claudia and George White, and Janice and Billy Winslow.

Rehearsal dinner given by Rhonda and Kenneth Waters and Betty and Gerald Waters.

Bridal Shower given by Marianna Stanton and Denise Lanning.

The bride, a member of Lodge 17, is the granddaughter of the late Matus Zujus, former editor of the GARSAS.

Maureen Zujus, daughter of Mr. & Mrs. Charles V. Zujus of Lee Park, PA and Dr. Arthur J. Vayer Jr., son of Mr. & Mrs. Arthur J. Vayer of Bantam, Conn., were recently united in marriage in St. Aloysius Church, Wilkes-Barre, PA. The Reverend Thomas Skotek performed the ceremony.

The bride, given in marriage by her father, chose her sister, Sharon Zujus as her Maid of Honor. Bridesmaids were Jennifer Zujus, sister of the bride, Bridget Michael and Rosemary McAndrew. Best man was Charles Marshall, cousin of the groom, and ushers were Charles Zujus, brother of the bride, Dr. Bill Stevens and Dr. Mark Migliori.

An evening cocktail hour and dinner reception were held at the Woodlands Inn and Resort. The rehearsal party was hosted by the parents of the groom at Market Street Square. The bride was

honored at a shower given by her mother and attendants at Casa de Carlo, Exeter, and by her co-workers in Baltimore, MD.

The bride is a graduate of Hanover High School. She earned a degree in nursing from Luzerne County Community College.

She is employed at University of Maryland Hospital, Baltimore, MD., as a registered nurse in the cardio-thoracic step-down unit.

The groom is a graduate of Wamago High School in Litchfield, Conn. He earned his bachelor of science degree from Brown University. He is completing his residency in surgery at the University of Maryland Hospital in Baltimore.

Following a honeymoon to Aruba, the couple took up residence in Timonium, MD.

The bride, a member of Lodge 17, is the granddaughter of the late Matus Zujus, former Editor of the GARSAS.

Observe 75th Wedding Anniversary

Mr. and Mrs. John J. Sauciunas, 124 Price Street, Kingston, PA observed their 75th Wedding Anniversary November 24, 1990.

They were married in St. George's Lithuanian Roman

Catholic Church, Bridgeport, Conn., by the late Rev. Matthew Pankauskas.

A Mass of Thanksgiving was celebrated by the Very Reverend Joseph Lasky V.F. in the chapel at Meadows Nursing Center

where Mr. Sauciunas is a resident.

Mr. Sauciunas was a member of Lodge 209 until his certificate matured at age 96 in 1989.

BENDRAI POSĖDŽIAVO BALTIEČIAI PARLAMENTARAI

— Svarbiais klausimais sutartinai priimti penki dokumentai —

(New Yorkas, 1990 gruodžio 3, LIC) Visi trys Baltijos respublikų parlamentai šeštadienį susirinko Vilniuje bendram posėdžiui, praneša Lietuvos Informacijos Centras. Pasak Lietuvos Aukščiausiosios tarybos infobiuuro, dalyvavo 59 iš 105 estų parlamentarų, 201 iš 220 latvių, ir 102 iš 141 lietuvių. Jungtinė sesija priėmė penkias rezoliucijas, kurių tekstus čia pateikiame.

DOKUMENTAS NR. 1

KREIPIMASIS Į PASAULIO ŠALIŲ PARLAMENTUS

Mes, Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausiąjį Tarybų deputatai, susirinkę į bendrą posėdį Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje,

patvirtindami mūsų tautų pareikštą valią atkurti visišką trijų Baltijos valstybių nepriklausomybę,

pritardami pagrindiniams Helsinkio Baigiamojo akto principams, kurie vėl buvo patvirtinti Paryžiaus Chartijoje dėl naujosios Europos,

pažymėdami, kad Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo Paryžiaus susitikime Lietuva, Estija ir Latvija dalyvavo nelygiateisiais pagrindais su kitomis valstybėmis ir kad pilnateisį Baltijos šalių dalyvavimą SBEP Paryžiaus susitikime palaikė šalys - dalyvės,

primindami tai, kad Baltijos valstybių tautos, praeityje su ginklu rankoje priešinusios okupacijai ir aneksijai, dabar deda visas pastangas taikiu ir demokratiniu būdu atgauti atimtąją laisvę,

konstatuodami, kad nesiliaujantys Tarybų Sąjungos grasinimai prieš Lietuvos, Estijos ir Latvijos teritorinį vientisumą bei politinę nepriklausomybę, panaudoti jėgą, tiesiogiai prieštarauja jos atnaujintam įsipareigojimui Paryžiaus Chartijoje ir Bendrojoje Deklaracijoje,

pabrėždami, kad Tarybų Sąjunga, vengdama tarpvalstybinių derybų su Baltijos valstybėmis, kartu sukelia atviro

konflikto riziką šiame iki šiol ramiame Europos regione,

remdamiesi Paryžiaus Chartijos priimtais įsipareigojimais ginčus reguliuoti taikiomis priemonėmis būtina pasitelkiant trečiąsias šalis,

kviečiame pasaulio šalių parlamentus panaudoti visą savo įtaką ir prisidėti, kad:

(1) Tarybų Sąjunga nutrauktų grasinimų, politinio, ekonominio ir karinio spaudimo politiką Baltijos šalims ir neatidėliodama pradėtų tarpvalstybines derybas su Lietuva, Estija ir Latvija dėl jų nepriklausomybės pripažinimo,

(2) būtų nusistatyti suderinti terminai TSRS kariuomenei išvesti iš Lietuvos, Estijos ir Latvijos teritorijų, kartu užtikrinant jos nesikišimą į Baltijos šalių reikalus,

(3) nebranduolinė šiaurės Europos zona taip pat apimtų Lietuvos, Estijos ir Latvijos teritorijas,

(4) būtų pašalintos kliūtys Lietuvai, Estijai ir Latvijai per savo sienas palaikyti ryšius su visu pasauliu,

(5) pareikštų sutikimą Lietuvos, Estijos ir Latvijos tarpvalstybinėse derybose su TSRS dalyvauti kaip trečiosios šalys,

(6) Baltijos valstybių klausimas būtų įtrauktas į Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarime vykdomųjų organų darbotvarkę.

V. Landsbergis

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

A. Riuitelis

Estijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

A. Gorbunovas

Latvijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

Vilnius, 1990
gruodžio 1 d.

DOKUMENTAS NR. 2

LITUOVOS RESPUBLIKOS,
ESTIJOS RESPUBLIKOS IR
LATVIJOS RESPUBLIKOS

AUKŠČIAUSIŲJŲ TARYBŲ KREIPIMASIS Į IV TSRS LIAUDIES DEPUTATŲ SUVAŽIAVIMĄ

Mes, Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausiąjį Tarybų nariai, susirinkę Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje, nutarėme priimti tokį kreipimąsi:

Remdamosios istorine mūsų tautų teise ir vadovaudamosios jų valia, Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausiosios tarybos priėmė nutarimus dėl savo valstybių nepriklausomybės atkūrimo.

Mes pasiūlėme TSRS Aukščiausiajai Tarybai ir vadovybei vesti derybas dėl Lietuvos, Estijos ir Latvijos valstybių nepriklausomybės pripažinimo, tačiau mūsų nekartą teikti pasiūlymai nesulaukė atgarsio. Dar daugiau, TSRS vadovybė bando blokuoti mūsų valstybių ir TSRS respublikų prekybinius ir ekonominius ryšius, destabilizuoti Baltijos valstybių ekonomiką.

Mes esame įsitikinę, kad tik galėdami savarankiškai ūkininkauti, artimai bendradarbiauti ir palaikyti geros kaimynystės santykius su TSRS, galėsime ne vien sustiprinti savo ekonomiką, bet ir padėti įveikti krizę Tarybų Sąjungoje.

Kartu mes patvirtiname, kad Lietuvos Respublika, Estijos Respublika ir Latvijos Respublika neprisidės prie Sąjungos sutarties rengimo ir pasirašymo. Mes griežtai pasisakome prieš bandymus, taikant ekonominio

spaudimo ir grasinimo panaudoti karinę jėgą metodus, priversti Baltijos valstybes pasirašyti Sąjungos sutartį.

Mes pasisakome prieš Tarybinės armijos buvimą Lietuvos, Estijos ir Latvijos Respublikų teritorijose ir TSRS ginkluotųjų pajėgų kišimąsi į mūsų valstybių vidaus reikalus. Mūsų nuomone, kol tarybinė kariuomenė bus visiškai išvesta, jos statusas, taip pat ir socialinis kariškių bei jų šeimų narių aprūpinimas, turi būti nustatytas tarpvalstybiniais mūsų šalių ir TSRS susitarimais.

Mes siūlome TSR Sąjungai pripažinti Lietuvos, Estijos ir Latvijos nepriklausomybę ir nedelsiant pradėti tarpvalstybines derybas, siekiant nustatyti politinius ir ekonominius Baltijos valstybių ir TSRS santykius.

Bendrojo posėdžio pirmininkai:

V. Landsbergis

Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

A. Riuitelis

Estijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas

A. Gorbunovas

Latvijos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas
Vilnius, 1990 m. gruodžio 1 d.

DOKUMENTAS NR. 3

KREIPIMASIS Į BALTIJOS VALSTYBIŲ GYVENTOJUS IR TARYBINIUS KARIŠKIUS

Mes, Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausiąjį Tarybų nariai, susirinkę į bendrą posėdį Lietuvos Respublikos sostinėje Vilniuje, pareiškiame:

TSRS kariuomenės buvimas Lietuvos, Estijos ir Latvijos Respublikų teritorijose yra Tarybų Sąjungos agresijos prieš Baltijos valstybes palikimas. Todėl mūsų tautų kova dėl tarybinės kariuomenės išvedimo neatskirama nuo kovos už visišką valstybinės nepriklausomybės atstatymą. Tarybiniai kariškiai Baltijos šalyse tampa savotiškais tebetęsimos imperinės politikos įkaitais.

Tačiau kiekvieno tarybinės kariuomenės karininko ar kareivio, taip pat jų šeimų mes nelaikome asmeniniais mūsų tautos priešais.

Mes manome, jog taikus, kantrybės reikalaujantis dialogas teikia daugiau galimybių negu aštrūs, nors ir teisingi kaltinimai prieš kareivių vartų.

Reikalaudami išvesti tarybinę kariuomenę, mes nedarysime nieko, kas žemintų kariškių ir jų šeimų orumą ir žmogiškąsias teises. Kartu mes negalime imtis įsipareigojimų ir garantuoti mūsų valstybių nekontroliuojamo

(nukelta į 9 psl.)

(atkelta iš 8 psl.)

kariškių bei jų šeimų srauto materialinių bei socialinių reikmių patenkinimo.

Mes esame už TSRS ginkluotųjų pajėgų kontingento, laikinai esančio Baltijos valstybių teritorijoje, statuso nustatymą remiantis tarptautine teisine praktika.

Mes raginame TSRS kariškius laikytis nesikišimo į mūsų valstybių vidaus reikalus principo, gerbti mūsų įstatymus ir priešintis bandymams panaudoti kariuomenę prieš taikius gyventojus.

Bendrojo posėdžio pirmininkai:

V. Landsbergis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

A. Riutelis
Estijos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

BENDRAI POSĖDŽIAVO BALTIETĖIAI PARLAMENTARAI

— Svarbiais klausimais sutartinai priimti penki dokumentai —

A. Gorbunovas
Latvijos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas
Vilnius, 1990 m. gruodžio 1 d.

DOKUMENTAS NR. 4 REZOLIUCIJA DĖL TARPPARLAMENTINĖS DARBO KOMISIJOS SUDARYMO

Mes, Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausiuju Tarybų nariai, bendrame posėdyje apsvaustę Baltijos valstybių Aukščiausiuju Tarybų bendradarbiavimo galimybes, nusprendėme:

1. Sudaryti tarpparlamentinę darbo komisiją Lietuvos, Estijos ir Latvijos Respublikų Aukščiausiuju Tarybų bendradarbiavimo principams parengti.

2. Į komisiją deleguoti po penkis deputatus iš Lietuvos, Esti-

jos ir Latvijos Respublikų Aukščiausiuju Tarybų.

Bendrojo posėdžio pirmininkai:

V. Landsbergis
Lietuvos Respublikos

Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

A. Riutelis
Estijos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

A. Gorbunovas
Latvijos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

Vilnius, 1990 m. gruodžio 1 d.

DOKUMENTAS NR. 5 REZOLIUCIJA DĖL TAUTINIO LYGIATEISIŠKUMO

Mes, Lietuvos Respublikos, Estijos Respublikos ir Latvijos Respublikos Aukščiausiuju Tarybų nariai, bendrame posėdyje reiškiamo pasiryžimą užtikrinti visų Lietuvos, Estijos ir Latvijos gyventojų teisių garantijas nepriklausomai nuo jų tautybės, gimtosios kalbos, politinių ir religinių įsitikinimų pagal tarptautinius teisių gynimo dokumentus ir pagal mūsų valstybių įstatymus, taip pat šių įstatymų bei poįstatyminių aktų atitikimą Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai.

Mes patvirtiname savo nekinantį siekimą tobulinti mūsų valstybines struktūras, kad jos tvirtai užtikrintų visų jose gyvenančių tautinių bendrijų teisių apsaugojimą ir ugdytų pagarbą įvairių tautybių žmonių kultūrai bei papročiams.

Mes kviečiame visas tautines bendrijas aktyviai remti plėtojimą demokratinių institutų, kurie taptų bendros gerovės ir pažangos nepriklausomose Baltijos valstybėse pagrindu.

Bendrojo posėdžio pirmininkai:

V. Landsbergis
Lietuvos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

A. Riutelis
Estijos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas

A. Gorbunovas
Latvijos Respublikos
Aukščiausiosios
Tarybos Pirmininkas
Vilnius, 1990 m. gruodžio 1 d.
(LIC)

ĮVYKIAI DABARTINĖJE LIETUVOJE

— Lietuvos kariuomenės šventė lapkričio 23 Lietuvoje buvo švenčiama labai iškilmingai. Kaune, Karo muziejaus sodelyje buvo atstatyt Povilo Lukšio ir karininko Juozapavičiaus biustai. Po 40 metų pertraukos buvo atstatytas Nežinomojo kareivio kapas, atvežant nežinomų kareivių palaikus iš Giedraičių. Prie kapo uždegta amžinoji ugnis.

— Muzikės Saulės Jautakaitės vadovaujamas Kauno arkikatedros mergaičių choras "Giesmė" ir mergaičių ansamblis "Pastoralė", vadovaujamas Nijolės Jautakienės, vietinių pranciškonų iškvieta, giedojo bendrose vakarinėse mišiose Medjugorje, Jugoslavijoje. Apsilankymo proga viešnios atvežė didelį medinį lietuvišką kryžių, kurį pastatė ant kalno netoli Marijos apsireiškimio vietos.

— Lietuvos kino studijoje kuriamas dokumentinis filmas *Dosje*, pasakojantis apie SSSR nusikaltimus ir skolas Lietuvai, pradedant rezistencijos kovomis, baigiant desantininkų siautėjimu.

— Pirmoji Lietuvių sekmdieninė mokykla atidaryta Ukrainos sostinėje Kijeve. Šventėje dalyvavo Vilniaus pedagoginio instituto studentų folkloro ansamblis "Poringė".

— Vilniuje, Mokslininkų rūmuose, įvyko simpoziumas Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos atsteigimo klausimais.

Prie Nežinomo Kareivio kapo Kaune Lietuvos savanoriai 1990 lapkričio 23 d. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Naujai atstatytas Vytauto Didžiojo paminklas. Nuotr. V. Gulmano

LIETUVIS R. J. KALINAUSKAS BUS PASKELBTAS ŠVENTUOJU

Dalyvaujant popiežiui Jonui Pauliui II Vatikane lapkričio 26 įvyko šventumo bylų nagrinėjimo kongregacijos viešas iškilmingas posėdis — vadinama konsistorija, kurios metu buvo galutinai užbaigtos dviejų palaimintųjų kanonizacijos, tai yra paskelbimo šventaisiais, bylos: Margaritos Jellammerais ir karmelito Rapolo Juozapo Kalinausko.

Palaimintosios Margaritos Jellammerais kanonizacija įvyko šių metų gruodžio 9 Romoje, palaimintojo Rapolo Juozapo Kalinausko kanonizacijos data dar galutinai nenustatyta.

Kalinausko likimas yra labai glaudžiai susijęs su XIX-ojo amžiaus Lietuvos istorija. Jis gimė 1835 metais Vilniuje, ten pat baigė vidurinę mokyklą ir po

to įstojo į Petrapilio karo inžinerijos akademiją. Gavęs karininko

laipsnį, tarnavo įvairiose carinės Rusijos kariuomenės įgulosė. Kilus 1863 metų sukilimui, Kalinauskas perėjo į sukilėlių gretas ir greit buvo paskirtas sukilimo Lietuvoje vadu. Numalšinusi sukilimą, rusų valdžia jį nuteisė iki gyvos galvos sunkiems darbams Sibire. Po dešimties katorgos metų, pasinaudojęs amnestija, Kalinauskas nuvyko į Krokuvą ir įstojo į basųjų karmelitų vienuoliją. Mirė 1907 metais, popiežiaus Jono Pauliaus II gimtinėje — Wadowice miestelyje, Lenkijos pietuose.

Kun. Rapolas Juozapas Kalinauskas popiežiaus Jono Pauliaus II palaimintuoju buvo paskelbtas 1983.

LIETUVIŲ FONDAS PASIEKĖ 5 MILIJONUS

Lietuvių Fondo vadovybė džiaugsmingai praneša nariams ir lietuvių visuomenei, kad šių metų pradžioje užplanuotas penkių milijonų dolerių pagrindinio kapitalo sutelkimas jau įvykdytas su kaupu.

Lietuvių Fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams, kurie savo aukomis prisidėjo prie užsibrėžto tikslo įgyvendinimo. Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas šių metų lapkričio 1 d. pasiekė 5,033,263 dol. Čia lėmė stambūs palikimai ir dosnios aukos. Tai Lietuvių Fondo narių ir vadovybės darbo vaisius.

Lietuvių Fondo vadovybė nestoja prieš šio laimėjimo, bet

telkia aukas, siekdama dešimties milijonų. Išeivijos misija lietuvių tautai išlaikyti ir Lietuvos laisvę atstatyti įpareigoja ir toliau telkti aukas bei didinti nedalomą pagrindinį kapitalą, kurio pajamomis yra remiama išeivijos ir atgimstančios lietuvių tautos švietimo, kultūros ir jaunimo veikla.

Dar kartą nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams, talkininkams ir testamentų sudarytojams už įteiktas Lietuvių Fondui dosnias aukas ir prašome nepamiršti ir toliau didinti savo įnašus ar stoti nariais, kad gaunamomis pajamomis galėtume dar stipriau remti svarbius išeivijos ir Lietuvos projektus.

Iki šiol Lietuvių Fondas yra parėmęs lituanistinį švietimą, kultūrą, jaunimą ir visuomeninę veiklą 2,787,586 dol., palikdamas pagrindinį kapitalą nepaliestą.

Tad ir toliau dosniai remkime Lietuvių Fondą!

Lietuvių Fondas

BALTIJOS KUVEITAS

spaudos agentūrai Interfax duotame interview.

Lietuva savo laiką buvo Baltijos Kuveitu, bet tuomet niekas jai per daug nekreipė dėmesio. Lietuvą ištiko dar skaudesni įvykiai, negu dabar Kuveitą, bet tarptautinė bendruomenė nereagavo. Tai pažymėjo Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis

Jis priminė, kad Lietuva, kaip ir kitos dvi Pabaltijo valstybės, buvo Sovietų Sąjungos užpulta, okupuota ir aneksuota, kad Lietuva po okupacijos patyrė dideles nelaimes, tūkstančiai lietuvių buvo ištremti, kiti buvo įkalinti, nužudyti, bet tuomet niekas nesirūpino Baltijos Kuveitu.

Vytautas Landsbergis Interfax agentūrai duotame pokalbyje pakartojo, kad Lietuva nedalyvaus TSRS sąjunginę sutartį ruošiančios komisijos darbuose; pasakė, kad Lietuva negali svarstyti kuriais pagrindais turi būti sukurta naujoji sovietinė federacija, kuriai ji nepriklauso.

LIETUVA NĖRA MAŽYTĖ

U.S. News & World Report š.m. spalio 15 skaitytojų laišku skyriuje Astra Moors rašė:

Pabaltijys. Pagirtina, kad jūs paminite įvykius Pabaltijo valstybėse, kurios tebegyvuoja Antrojo didžiojo karo Molotovo-Ribbentropo pakto dėka (Worldgram, rugsėjo 24 d.). Bet malonėkite liautis vadinti Pabaltijo respublikas "mažytėmis". Taip elgdami, darote įspūdį, jog tai yra kažkas nesvarbaus. Bent 15 Europos kraštų, yra mažesni negu Latvija, Estija arba Lietuva, įskaitant Daniją, Belgiją, Olandiją ir Šveicariją. Netenka girdėti, kad kas nors šiuos kraštus vadintų "mažyčiais".

P. Jurgėla

— Lietuvos policijos akademija, pirmoji nacionalinė policijos aukštoji mokykla, rugsėjo 1 atidaryta Vilniuje. Mokslas tęsis penkerius metus. Šiais metais į pirmą kursą priimti 708 jaunuoliai. Akademijos viršininkas Alvydas Pumputis pareiškė, jog Lietuvai labai reikalingi profesionalūs policijos karininkai — šiuo metu bent 1,200 policijos karininkų. Nuo ateinančių metų bus priimamos ir merginos.

ĮVYKIAI LIETUVOJE

— Lietuvos Ryšių ministerija išleido penkis milijonus lietuviškų pašto ženklų — penkių, dešimties, penkiolikos ir penkiasdešimt kapeikų vertės. Lietuvos pašto ženklai paleisti į apyvartą spalio 7. Spaudos agentūros mini, kad nuo tos dienos Lietuvoje pabrango pašto tarifai: laiškas į Pabaltijo respublikas ir į Sovietų Sąjungą kainuos 20 kapeikų, į Vakarų šalis pusę rublio.

— Maišiogalos daržininkystės tarybinio ūkio darbininkas Aloyzas Rūkas yra pirmasis Vilniaus rajono ūkininkas. Jam įteiktas valstybinis žemės naudojimo aktas, pažymėtas pirmuoju numeriu.

— Kryžių Kalnas vėl tvarkomas: privažiavimo keliai asfaltuojami, sutvarkytos kalno papėdės, aplinka, apšvietimas, įrengti nauji plotai kryžiams, didelė aikštė žmonių susibūrimui.

— Kaliningrado srityje gyvena maždaug 18,000 lietuvių. Pati didžiausia Karaliaučiaus krašto lietuvių nelaimė — nutautėjimas slavų mišinyje, rašo Sigfridas Sembergas *Gimtajame Krašte*.

— Valstybinė Lietuvių kalbos komisija patvirtino, kad lietuviškuose pasuose vardas būtų rašomas prieš pavardę, o tėvo vardo visai atsisakoma.

— Komjaunimas, Lietuvos komunistinio jaunimo organizacija, dabar vadinsis Lietuvos jaunimo forumu. Formas perima ir buvusio komjaunimo nuosavybę ir prievoles.

— Kauniečiai nepatenkinti, kad paminklas Vytautui Didžiajam pastatytas miesto rajone, iki šiol tebevadinamame Lenino rajonu.

— Kauno kapinėse, buvusiose Vytauto prospekte, stovėjo medinis kryžius paminėti tautos sukilimui, įvykusiam 1941 birželio 23. Šiuo metu ten bus pastatytas skulptoriaus R. Antino paminklas — kryžius, nes ankstesnis kryžius buvo keletą kartų sužalotas. Australijoje gyvenęs A. Šlitteris to paminklo pastatymui paaukojo 50,000 rublių.

— Maironio sode, Kaune, atstatyta ir pašventinta Kristaus skulptūrą. 1976 m. nugriauta, iki šiol ji buvo Vitražo ir skulptūros galerijos fonduose. Kristaus skulptūrą pastatė poeto sesuo Marcelė Mačiulytė, pagerbdama Maironio mirties pirmąsias metines. Skulptūros autorius — skulptorius Petras Aleksandravičius.

— Lietuvos Aukščiausioji Taryba paskelbė teisyklės dėl Lietuvos pasų išdavimo Lietuvos Respublikos piliečiams. V. Landsbergis korespondentams paaikškino, kad paskelbtos taisyklės nedraudžia turėti ir sovietinį pasą. Norintieji keliauti į užsienį gali ant jo išsiimti sovietines vizas, kol Maskva nepripažins Lietuvos nepriklausomybės.

— Atidaryta nauja lėktuvų linija: Vilnius — Vama (Bulgarija).

PRIEŠ SOVIETŲ KARIŲ SAUVALIĄ LIETUVOJE

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas ir ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė pasiuntė griežtą laišką Sovietų Sąjungos prezidentui Gorbačioviui ir ministrui pirmininkui Ryžkovui dėl sovietų kariškių smurto veiksmų prieš lietuvius jaunuolius, atsisakančius tarnauti sovietinėje kariuomenėje. Laiške rašoma:

Tarybų Sąjungos ir Lietuvos Respublikos vadovybių bendrų pastangų dėka šiuo metu yra susidariusi palanki situacija politinėm, teisineim ir ekonominėm problemom, iškilusiom tarp abiejų valstybių spręsti. Deja,

TSRS ginkluotosios pajėgos, dislokuotos Lietuvoje, savo veiksmais prieš taikius Lietuvos Respublikos gyventojus didina įtampą ir mėgina derybų išvakarėse bloginti santykius tarp Lietuvos Respublikos ir Tarybų Sąjungos.

Sutinkamai su Lietuvos Respublikos įstatymais, tarptautinės teisės aktais Lietuvos Respublikos piliečiai neprivalo tarnauti kitų šalių kariuomenėse. Todėl jų atsisakymas vykdyti šią prievolę TSRS ginkluotosiose pajėgose yra teisėtas. Be to, Tarybų Sąjunga neužtikrina net ir tų jaunuolių, kurie tarnauja TSRS ginkluotosiose pajėgose, saugumo. 1989-ais metais tarybinėje

armijoje žuvo 22, o 1990-ais metais 16-ka Lietuvos jaunuolių. Nestatutiniai santykiai, sužalojimų ir mirties grėsmė dažną iš jų verčia pasitraukti iš TSRS ginkluotųjų pajėgų. Tačiau Lietuvoje tokie jaunuoliai TSRS kariškių persekiojami, prieš juos vartojamas neteisėtas smurtas, jie išvežami į TSRS ir jėga verčiami tęsti karinę tarnybą. Nepateisnamą prievartą bei ginklą, nesant įstatyminio pagrindo, kariškiai naudoja viešose vietose prieš civilius gventojus, dėl to yra nepilnamečių bei moterų aukų.

Tokie Lietuvoje esančių Tarybų Sąjungos ginkluotųjų pajėgų veiksmai, toliau rašoma laiške, prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir yra šurkštus kišimasis į Lietuvos Respublikos vidaus reikalus. Jie nesuderinami ir su TSRS įstatymais bei jos tarptautiniais įsipareigojimais.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba ir Vyriausybė reikalauja, kad Tarybų Sąjungos vadovybė imtųsi neatidėliotinių veiksmų nutraukti savo ginkluotųjų pajėgų smurtą prieš Lietuvos Respublikos piliečius, o tarnaujančiuosius tarybinėje armijoje grąžinti į Lietuvą. Esame įsitikinę, kad iškilusios problemos turi būti sprendžiamos ne jėga, o tarpvalstybinių susitarimų pagrindu.

Eitynės Vilniuje minint Lietuvos kariuomenės dieną 1990 lapkričio 23. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LITHUANIAN HISTORY/HERITAGE BOOKS
(Available to Members Only)

- Dainuokime**
by Sisters of the Immaculate Conception, Putnam, Ct.
140 pages of songs, no musical notes \$1.00
- Lithuanian Self-Taught**
by M. Variakojyte - Inkeniene (Essentials of Lithuanian for travel and enjoyment) \$4.50
- Popular Lithuanian Recipes**
by Josephine Dauzvardas \$6.50
- Lithuanian/English Dictionary** \$12.00
- English/Lithuanian Dictionary** \$12.00
(30,000 words in each) by V. Baravykas
- Introduction to Modern Lithuanian**
Forty lessons for the teacher or the self-teacher
by Dambrionas, Klimas and Schmalsteig \$18.00
- Simas (The Story of Simas Kudirka)**
by Jurgis Gliuda (Translated by Kesiutis Ciziunas and J. Zemkalnis) \$5.00
- Lithuanians in America**
by Dr. Antanas Kucas, translated by Joseph Boley \$8.00
- The Brothers Domeika**
by Liudas Dovydenas, translated by Milton Stark \$6.50
- Vytautas the Great--Grand Duke of Lithuania**
by Dr. Joseph B. Koncius. The life and times of Lithuania's most famous ruler
plus a separate 14" by 14" color map of Lithuania in the 14th Century. 211 pages \$4.00
- Lithuanian Customs and Traditions**
by Danute Brazyte Bindokiene \$12.00
- Praise the Lord, All You Nations**
A religious, social and cultural history of Lithuania
by Sister Virginia Marie Vytell \$9.00
- Lithuanian Cookery**
by Izabele Sinkeviciute (328 pages) \$12.00
- Didysis Ramybes Saltinis**
Lithuanian Prayer Book ..... (Gold Bound) \$5.00
..... (Red Bound) \$4.00

Make all checks payable to:

Lithuanian Catholic Alliance and mail to:

L.C.A., 71-73 S. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. 18701

I Am A Lithuanian As Esu Lietuvis

Only an oak sprouts from an acorn.
Only a pine spreads its greenery from a cone.

My parents are Lithuanians
That's why I am a Lithuanian.

I cherish the Lithuanian language and love my parents' land.
That's my forefathers' testament,
which I must protect as a treasure entrusted to me.

The Lithuanian language is one of the oldest in Europe
and one of the most melodious.
The Lithuanian landscape is the most beautiful in the world.

In the past, Lithuania was a large and powerful
European nation.

A Lithuanian cherishes his past and from it
gets strength.

A Lithuanian loves freedom and will sacrifice all for it.

A Lithuanian respects other opinions,
but staunchly defends his own.

A Lithuanian in victory is restrained
and noble to his foe;
in defeat - - undaunted and continues to fight
with increased fervor.

A Lithuanian speaks little, but sensibly.
That's why I am proud
that I am a Lithuanian.

HIEROGRAM (A-1) CLUE- THE

Hierograms are a combination of hieroglyphic type symbols and cryptograms. Each symbol stands for a letter. Find the correct letter for each symbol and solve the Hierogram. The answer will be given in the next Hierogram. GOOD LUCK!

OBITUARIES

BISCZAT, Mrs. Mary . . . . . Lge. 75 475 S. Ashland Ave. Lexington, KY 40502 Died: 12/19/90 Buried: 12/22/90 St. Michael's Cemetery Glen Lyon, PA.	VARSHIELKA, Elizabeth . . . . . Lge. 222 28 Clarkson Street Ansonia, CT. 06401 Died: 12/11/90 Buried: 12/14/90 Mt. St. Peter's Cemetery Derby, CT.
--	---

Moscow University Breaks New Ground

In an unprecedented move, the state-run Free University of Moscow is setting up a Theology Department to cater to growing religious interest among young Soviets. The department has received more than 200 applications.

Yellow ribbons fanned by a breeze remind passers-by to remember our brothers and sisters separated from their loved ones.